

ΕΕ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ &
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ (Α') ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
& ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Αθήνα, 18-06-2024

Α.Π. Υ.Π.Σχ./ οικ. 33019

Πληροφορίες : Βασιλόγιαννης Δ.
Ταχ. Διεύθυν. : Μακεδονίας 8
Ταχ. Κώδικας : 10433
Τηλέφωνο : 2108208774
Email : dss@moh.gov.gr
dimvas@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ: Όπως ο Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με ανάρτηση στην Ιστοσελίδα του Υπουργείου νέων πληροφοριών για τα Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης Σπάνιων και Πολύπλοκων Νοσημάτων».

Επί του θέματος, σας ενημερώνουμε ότι από την Δευτέρα 17 Ιουνίου 2024, στην Ιστοσελίδα του Υπουργείου:

<https://www.moh.gov.gr/articles/newspaper/c92-strathgikos-sxediasmos/kentra-empeirognwmosynhs-spaniwn-noswn-kai-polyplokwn-pathhsewn>

έχουν αναρτηθεί επικαιροποιημένες πληροφορίες που αφορούν στα παρακάτω πεδία:

1) Εκδοθείσες Υπουργικές Αποφάσεις [Υπ. Αποφάσεις (Υ.Α.) και Κοινές Υπ. Αποφάσεις (Κ.Υ.Α.)] αναγνώρισης Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης: Προστέθηκαν οι παρακάτω δύο (2) νέες Υπ. Αποφάσεις:

1^η ΥΠΕ:

α) Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) αναγνώρισης του Εξειδικευμένου Ιατρείου Αυτοάνοσων Δερματοπαθειών της Α' Κλινικής Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων του Τομέα Παθολογίας της Ιατρικής Σχολής, της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΕΚΠΑ, στο Νοσοκομείο Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων Αθήνας «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ», ως Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Σπάνιων και Πολύπλοκων Αυτοάνοσων Πομφολυγδών Νοσημάτων.

β) Υπουργική Απόφαση (Υ.Α.) αναγνώριση της Ενδοκρινολογικής Μονάδας και Κέντρου Διαβήτη της Α' Παθολογικής Κλινικής του Γ.Ν.Α. «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ» ως Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης «Σπάνιων Ενδοκρινολογικών νοσημάτων των Επινεφριδίων».

2) Φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ): Προστέθηκαν δύο (2) ΦΕΚ:

- ΦΕΚ 3353/τ.Β'/13-6-2024

- ΦΕΚ 3414/τ.Β'/13-6-2024

3) Συγκεντρωτικός Πίνακας Ι, των αναγνωρισμένων Κέντρων Εμπειρογνωμοσύνης Σπανίων και Πολύπλοκων Νοσημάτων, που αποτελεί και το Μητρώο των Κέντρων: Προστέθηκε τα δύο (2) προαναφερόμενα Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης Σπάνιων και Πολύπλοκων Νοσημάτων.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για τις δικές σας περαιτέρω ενέργειες.

Είμαστε στη διάθεσή σας, για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Πίνακας Διανομής

Η ΠΡΟΪΣΤ. ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Κ. ΒΟΥΡΑΙΩΤΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1) Γραφείο κ. Υπουργού
- 2) Γραφείο Γεν. Γραμματέα Στρατηγικού Σχεδιασμού
- 3) Διεύθυνση Κε.Σ.Υ. (για την Εθνική Επιτροπή για τα Σπάνια Νοσήματα-Παθήσεις)
- 4) Διεύθυνση Υποστήριξης & Παρακολούθησης Στρατηγικού Σχεδιασμού (5)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλες οι ΥΠΕ της Χώρας
(με την υποχρέωση να ενημερώσουν τα νοσοκομεία αρμοδιότητάς τους)

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

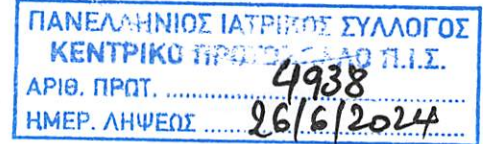
1. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
Μεσογείων 227-231
Τ.Κ. 15561 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
(με την υποχρέωση να ενημερώσουν τα νοσοκομεία αρμοδιότητάς του)
2. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. 15180, ΜΑΡΟΥΣΙ
(με την υποχρέωση να ενημερώσουν τα νοσοκομεία αρμοδιότητάς του)
3. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Σταδίου 29, Τ.Κ. 10559 ΑΘΗΝΑ
4. ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ (ΕΑΔ)
Πειραιώς 205, Τ.Κ. 17778, ΤΑΥΡΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

5. ΕΟΔΥ
Αγράφων 3-5
Τ.Κ. 15123, ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΤΤΙΚΗΣ
6. Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
Αποστόλου Παύλου 12
Τ.Κ. 15123, ΜΑΡΟΥΣΙ ΑΤΤΙΚΗΣ
7. Ε.Ο.Φ.
Λ. Μεσογείων 284
Τ.Κ. 15562, ΧΟΛΑΡΓΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
8. Συνήγορος του Πολίτη
Χατζηγιάννη Μέξη 5
Τ.Κ. 11528 ΑΘΗΝΑ
9. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος
Πλουτάρχου 3
Τ.Κ. 10675, ΑΘΗΝΑ
(με την παράκληση να ενημερωθούν όλα τα μέλη του ανά την επικράτεια)
10. Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία
Θεμιστοκλέους 38, Τ.Κ. 10678
(με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της ανά την επικράτεια)
11. Πανελλήνιος Φαρμακευτικός Σύλλογος
Πειραιώς 134 & Αγαθημέρου
Τ.Κ. 11854, ΑΘΗΝΑ
(με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του ανά την επικράτεια)
12. Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ)
Ελ. Βενιζέλου 236
Τ.Κ. 16371, ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ - ΑΘΗΝΑ
(με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της ανά την επικράτεια)
13. Πανελλήνια Ένωση Σπανίων Παθήσεων
Τιμοθέου 99-101
Τ.Κ. 16232, ΑΘΗΝΑ
14. Ελληνική Ομοσπονδία Συλλόγων – Σπανίων Νοσημάτων Παθήσεων (Ε.Ο.Σ.-
ΣΠΑ.ΝΟ.ΠΑ)
Τ.Θ. 8159
Τ.Κ. 10210

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΠΕΙΓΟΝΑθήνα, 14 / 6 / 2024
Αρ. Πρωτ. Δ1β/ ΓΠ οικ. 32634

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΖΩΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ Β' ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 104 33
Πληροφορίες: Ι. Κοντελέ – Ε. Σωτηρίου
Τηλ: 2132161514, -1161

ΠΡΟΣ:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Υλοποίηση της Δράσης δημόσιας υγείας «Προληπτικές Διαγνωστικές Εξετάσεις για τον Καρκίνο του Τραχήλου της Μήτρας» του Προγράμματος "ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ" του ν. 4675/2020».

Σχετ. 1. Το άρθρο 4 του ν. 4675/2020 «Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις» (Α' 54) και ιδίως την υποπερ. ι) της περ. Β) της παρ. 3 του άρθρου 4 αυτού.

2. Η υπ' αριθ. 16076/15-3-2024 ΚΥΑ με θέμα: «Ειδικότερα θέματα υλοποίησης της Δράσης δημόσιας υγείας «Προληπτικές Διαγνωστικές Εξετάσεις για τον Καρκίνο του Τραχήλου της Μήτρας» (Β' 1724)

3. Το υπ' αριθ. Δ1β/ ΓΠ οικ. 26653/15-5-2024 έγγραφό μας με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με τη μηδενική συμμετοχή των δικαιούχων στις δράσεις του Προγράμματος "ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ" του ν. 4675/2020».

Με το άρθρο 4 του ν. 4675/2020 θεσπίστηκε το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης με την ονομασία «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ», το οποίο αποτελείται από δράσεις στα πεδία της πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης, που υλοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Υγείας. Οι δράσεις του ως άνω Προγράμματος βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Υγείας και προέρχονται από ενωσιακούς πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, με βάση την από 13.07.2021 Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της

αξιολόγησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΤ 10152/21, ΣΤ 10152/21 ADD 1), στην οποία εξειδικεύονται τα Ορόσημα και Στόχοι των σχετικών έργων, αλλά και το άρθρο 12 της υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021 Υ.Α. «*Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας*» (Β' 4498), όπου περιγράφεται ο τρόπος χρηματοδότησης και οι πληρωμές των έργων.

Με την ως άνω (1) σχετική ΚΥΑ εξειδικεύονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι προδιαγραφές και η διαδικασία υλοποίησης της Δράσης για τη δημόσια υγεία «**Προληπτικές Διαγνωστικές Εξετάσεις για τον Καρκίνο του Τραχήλου της Μήτρας**» (Δράση), που εντάσσεται στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Προσυμπτωματικού Ελέγχου (ΕΠΠΕ), για την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας, τη βελτίωση των δεικτών ίασης αυτού και, συνακόλουθα, τη μείωση του δείκτη θνητότητας της νόσου, καθώς και την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας και της ζωής των γυναικών, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές κατευθυντήριες οδηγίες και το επιστημονικό πρωτόκολλο που έχει εισηγηθεί η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων Δημόσιας Υγείας.

Το πρόγραμμα δωρεάν εξετάσεων απευθύνεται σε όλες τις γυναίκες που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 21 έως 65 ετών, δεν έχουν διαγνωστεί με καρκίνο του τραχήλου της μήτρας, δεν έχουν ελεγχθεί τα τελευταία έτη, διαθέτουν ΑΜΚΑ - ασφαλισμένες και ανασφάλιστες (2,5 εκ. γυναίκες).

Υπενθυμίζεται ότι στην ως άνω υπουργική Απόφαση, προβλέπεται ρητώς, σαφώς και κατηγορηματικώς ότι η συμμετοχή των ωφελούμενων στη δαπάνη διενέργειας των διαγνωστικών εξετάσεων και των ιατρικών επισκέψεων που περιλαμβάνονται στις δράσεις και διενεργούνται σε δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, υπό τις προβλεπόμενες στις αποφάσεις αυτές προϋποθέσεις συμμετοχής, είναι μηδενική.

Συνεπώς, προκύπτει σαφώς ότι οι συμμετέχοντες στις δράσεις ιδιώτες ιατροί και φορείς δεν δικαιούνται να λάβουν με οιοδήποτε τρόπο επιπλέον αμοιβή από τις ωφελούμενες. Προσέτι, ρητά προβλέπεται ότι στις δαπάνες των δράσεων δεν εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) και το μηνιαίο κλιμακωτό ποσοστό έκπτωσης (rebate) του άρθρου 100 του ν. 4172/2013.

Στο website: testpap.gov.gr μπορούν να αναζητηθούν αναλυτικές πληροφορίες για τις δικαιούχους [Ποιοι είναι δικαιούχοι; – Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη του Καρκίνου του Τραχήλου της Μήτρας (testpap.gov.gr)].

1. ΕΙΔΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Οι δωρεάν εξετάσεις που εκτελούνται είναι (1.1) PAP TEST, (1.2) HPV-DNA TEST, (2) Κολποσκόπηση & (3) Βιοψία. Αναλυτικά, περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο πεδίο [Ποιες είναι οι εξετάσεις που περιλαμβάνονται; – Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη του Καρκίνου του Μαστού (testpap.gov.gr)] και διενεργούνται με τον ακόλουθο τρόπο [Πώς μπορώ να κάνω τις εξετάσεις; – Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη του Καρκίνου του Μαστού (testpap.gov.gr)].

2. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι αποζημιώσεις για ιατρούς (ανεξάρτητα από το αν εργάζονται σε Δημόσιο ή Ιδιωτικό τομέα) και παρόχους από το πρόγραμμα ανά εξέταση είναι:

- PAP TEST: 13,32€ (χωρίς ΦΠΑ) + 25€ για την δειγματοληψία = **38,32€**
(δεν υπόκειται σε rebate & claw back)
- HPV-DNA TEST: 80€ (χωρίς ΦΠΑ) + 25€ για την δειγματοληψία = **105€**
(δεν υπόκειται σε rebate & claw back)
- Κολποσκόπηση: 40€ (χωρίς ΦΠΑ) (δεν υπόκειται σε rebate & claw back)
- Βιοψία: 30€ (χωρίς ΦΠΑ) (δεν υπόκειται σε rebate & claw back)

3. ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Οι εξετάσεις εκτελούνται σε Συνεργαζόμενα Κέντρα Διενέργειας Εξετάσεων – Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη του Καρκίνου του Μαστού (testpap.gov.gr), τα οποία είναι αναρτημένα στο <https://testpap.gov.gr/> και αφορούν τόσο τον Δημόσιο όσο και τον Ιδιωτικό τομέα.

Επισημαίνεται ότι η συνεργασία με το πρόγραμμα και οι αποζημιώσεις εκτελούνται αποκλειστικά και εξολοκλήρου από την ΗΔΙΚΑ ΑΕ. Η αποζημίωση ολοκληρώνεται σε μέγιστο χρονικό διάστημα 2 μηνών.

Επίσης, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι εύκολη και απλή. Προς διευκόλυνση της υλοποίησης της δράσης παρέχονται οι παρακάτω οδηγίες:

A. Τρόπος συνεργασίας με την ΗΔΙΚΑ ΑΕ:

Αναλυτική περιγραφή έργου – όρων και κριτηρίων συμμετοχής: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (testpap.gov.gr)

Προσκληση.pdf (testpap.gov.gr)

Αίτηση-και-Δικαιολογητικά-Συμμετοχής.docx (live.com)

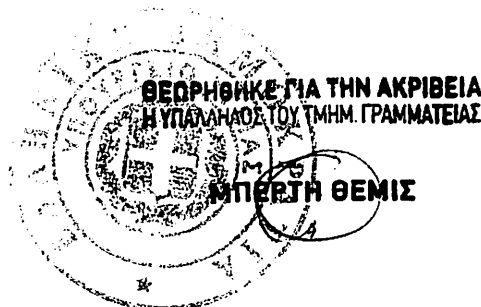
B. Πληροφορίες - Εξυπηρέτηση:

Web site: Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη του Καρκίνου του Μαστού – Πρόγραμμα Προλαμβάνω (testpap.gov.gr)

Τηλεφωνικό Τμήμα Εξυπηρέτησης Προγράμματος: 11401

Mail Εξυπηρέτησης Προγράμματος: prolipsis-helpdesk@idika.gr

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Υπουργείου: 213 – 2161548 (Νατάσα Μπουσουλίκα, Σοφία Παναγιωτοπούλου, Μαρία Ντάλα, Νίκος Ιωσήφ, Γιώργος Παταβούκας)

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- 1. Όλες οι Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας**
Υπόψη Διοικητών
(Με την παράκληση να ενημερωθούν τα Νοσοκομεία και όλοι οι φορείς ευθύνης σας)
- 2. Οι Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας**
Γενικές Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊσταμένων Γενικών Δ/ντών
- 3. Όλες οι Περιφερειακές Ενότητες της χώρας**
Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)
Υπόψη Προϊσταμένων Δ/νσεων
(Με την παράκληση να ενημερωθούν οι ιδιωτικές κλινικές της περιοχής ευθύνης σας)
- 4. Κεντρική Υπηρεσία ΕΟΠΥΥ**
Υπόψη Προέδρου
Αποστόλου Παύλου 12, Μαρούσι

5. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ιατρικών Διαγνωστικών Κέντρων
Πανεπιστημίου 58, 10678 – Αθήνα

6. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος
Πλουτάρχου 3, Τ.Κ. 10675 – Αθήνα
(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

7. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών Υγείας
3^{ης} Σεπτεμβρίου 19, Τ.Κ.104 32- Αθήνα

8. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΙΔΥ) ΕΣΥ
(Με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη της)
Λεωφόρος Αλεξάνδρας 215, Τ.Κ.11523 - Αθήνα

9. Η.ΔΙ.Κ.Α
Λυκούργου 10, Τ.Κ. 105 51-Αθήνα

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού Υγείας
- Γραφείο Υφυπουργού Υγείας
- Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
- Γραφεία κ.κ. Γενικών Γραμματέων
- Γραφεία κ.κ. Γενικών Διευθυντών
- Όλες τις Δ/νσεις & τα Αυτοτελή Τμήματα του Υπουργείου Υγείας

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ

Αθήνα 07 / 06 / 2024

Αριθ. Πρωτ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 31291

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ: Β' & Δ'

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 19

Ταχ. Κώδικας: 101 87

Πληροφορίες : Ι. Πετρόχειλος

Τηλέφωνο: 2132161326

e-mail: ipetrocheilos@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ: Όπως Π. Δ.

ΘΕΜΑ: «Πρόληψη των επιπτώσεων από την εμφάνιση υψηλών θερμοκρασιών και καύσωνα»

- Σχετ.:**
1. Το π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148), όπως ισχύει.
 2. Την υπό στοιχεία Υ14/9-7-2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη» (Β' 4435).
 3. Η με αρ. πρωτ. ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ.3191/14.1.14 (ΑΔΑ: ΒΙΨΠΘ-ΩΣ1) εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα: Συστάσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από υψηλά επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, λόγω αυξημένων συγκεντρώσεων αιωρούμενων σωματιδίων (Α.Σ.10) συστάσεις προς το κοινό
 4. Η Δ1(δ)/ΓΠοικ.25498/8.5.2024 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Προστασία της Δημόσιας Υγείας στην περίπτωση μεταφοράς αφρικανικής σκόνης» (ΑΔΑ: Ψ9ΜΗ465ΦΥΟ-ΣΙΧ)
 5. Η Δ1(δ)/ΓΠοικ.26659/15.5.2024 Εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα «Υπενθύμιση εγκυκλίου περί μέτρων προστασίας της Δημόσιας Υγείας από την αφρικανική σκόνη»
 6. Οι από 5/6/2024 συστάσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από την ατμοσφαιρική ρύπανση, όπως αυτές αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου.

Σύμφωνα με τον ΠΟΥ¹, η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επηρεάσει δυσμενώς τη συχνότητα και την ένταση ακραίων φαινομένων, συμπεριλαμβανομένων και των φαινομένων καύσωνα. Ως καύσωνα μπορεί να οριστεί μία περίοδος με ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες και πολύ χαμηλή ή πολύ υψηλή (ανάλογα με την περιοχή) σχετική υγρασία, χωρίς σαφώς καθορισμένη στιγμή έναρξης και παύσης, διάρκειας τουλάχιστον 2-3 ημέρες και σημαντική επίδραση στην ανθρώπινη δραστηριότητα και στα οικοσυστήματα².

Στον ανθρώπινο οργανισμό ο κυριότερος μηχανισμός ρύθμισης της θερμοκρασίας του σώματος είναι μέσω της εξάτμισης του ιδρώτα (~75%) και έπονται η αναπνοή και η άμεση εκπομπή θερμότητας. Αντίστοιχα, ο κύριος μηχανισμός πρόσληψης θερμικής ενέργειας παραμένει η άμεση και έμμεση έκθεση στην ηλιακή ακτινοβολία. Όταν η εξωτερική θερμοκρασία και η

¹ Heat waves: risks and responses., Health and Global Environmental Change Series, vol. 2, World Health Organization, 2004

² Heatwaves and HealthQ Guidance on warning system development, World Meteorological Organization and World Health Organization, 2015, p.17

θερμοκρασία του σώματος έχουν μικρή διαφορά, η μείωση της θερμοβαθμίδας (διαφορ. θερμοκρασίας σώματος και εξωτερικής θερμοκρασίας) μειώνει και το ρυθμό ανταλλαγής θερμότητας με το εξωτερικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η αποτελεσματική ρύθμιση της εσωτερικής θερμοκρασίας, το οποίο ενδέχεται να οδηγήσει σε δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία³.

Για τα δεδομένα των κλιματολογικών συνθηκών της χώρας μας, ο καύσωνας αποτελεί εποχιακό φαινόμενο που παρατηρείται κατά τους θερινούς μήνες. Το φαινόμενο αυτό γίνεται πιο έντονο στις πόλεις.

Οι δημόσιες υπηρεσίες της χώρας θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών από την εμφάνιση υψηλών θερμοκρασιών και καύσωνα. Επισημαίνεται ότι και οι Δήμοι πρέπει να συμμετάσχουν στη συνολική προσπάθεια, μεριμνώντας εγκαίρως για την οργάνωση και διάθεση δροσερών και κλιματιζόμενων χώρων για το κοινό και γενικότερα να συνεργαστούν με τις Υπηρεσίες των Περιφερειακών Εννοτήτων για την ενημέρωση του κοινού και για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

Δεν θα πρέπει να παραληφθεί ο σημαντικός ρόλος των Μ.Μ.Ε. της χώρας και της συνεργασίας μαζί τους, ώστε να επιτευχθεί μια ευρεία διάδοση των απαραίτητων μέτρων προστασίας.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο, εφόσον κριθεί αναγκαίο, εκτάκτων μεταβολών στα ωράρια λειτουργίας των διαφόρων υπηρεσιών του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, με έμφαση στον περιορισμό της μετακίνησης μεγάλου αριθμού ατόμων κατά τις θερμότερες ώρες.

Σύμφωνα με σχετική ενημέρωση από την Ε.Μ.Υ. από την επόμενη εβδομάδα αναμένεται αισθητή άνοδος της θερμοκρασίας στη χώρα. Κατόπιν τούτου το Υπουργείο Υγείας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για την προστασία της δημόσιας υγείας, ενημερώνει για τις ακόλουθες οδηγίες για μέτρα προφύλαξης:

Παθολογικές καταστάσεις από υψηλές θερμοκρασίες και οδηγίες αντιμετώπισης τους.

Όταν η θερμοκρασία του περιβάλλοντος ανέλθει σε όρια μη ανεκτά από τον ανθρώπινο οργανισμό σε συνέργεια με άλλους παράγοντες (υγρασία, άπνοια κ.λ.π.), δημιουργούνται παθολογικές καταστάσεις ποικίλου βαθμού βαρύτητας, που μπορούν να οδηγήσουν σε βαριά νόσηση έως και στο θάνατο. Τα αρχικά συμπτώματα μπορεί να είναι: δυνατός πονοκέφαλος, ατονία, αίσθημα καταβολής, τάση για λιποθυμία, πτώση της αρτηριακής πίεσης, ναυτία, έμετοι και ταχυπαλμία. Το σύνδρομο της **θερμοπληξίας**, εκδηλώνεται με: ξαφνική αύξηση της θερμοκρασίας του σώματος (>40.5 ο C), κόκκινο, ζεστό και ξηρό δέρμα (η εφίδρωση έχει σταματήσει), ξηρή πρησμένη γλώσσα, ταχυπαλμία, ταχύπνοια, έντονη δίψα, πονοκέφαλος, ναυτία, έμετος, ζάλη, σύγχυση, αδυναμία προσανατολισμού και καθαρής ομιλίας, επιθετική ή παράξενη συμπεριφορά, σπασμοί, απώλεια συνείδησης ή κώμα.

Η θεραπεία των ατόμων που παρουσιάζουν τα παραπάνω συμπτώματα, όταν η θερμοκρασία του περιβάλλοντος είναι υψηλή, πρέπει να γίνεται κατά προτίμηση σε νοσηλευτικά ιδρύματα, αλλά ως πρώτες βοήθειες μέχρι τη διακομιδή τους σε αυτά θα πρέπει να εφαρμοστούν άμεσα μέτρα ελάττωσης της θερμοκρασίας του σώματος: Μεταφορά του θερμόπληκτου άμεσα σε μέρος δροσερό, ευάερο, σκιερό κατά προτίμηση κλιματιζόμενο (ανωτέρω σχετ.), πλήρης έκδυση από τα ρούχα, τοποθέτηση παγοκύστεων ή κρύων επιθεμάτων στον τράχηλο, τις μασχάλες και τη βουβωνική περιοχή, εμβάπτιση σε μπανιέρα με κρύο νερό ή ντους ή ψεκασμό με κρύο νερό, παροχή μικρών γουλιών δροσερών υγρών (νερού ή αραιωμένου χυμού φρούτων, 1 μέρος χυμού σε 4 μέρη νερού) αν μπορεί να καταπιεί κ.λ.π.

Ποιός κινδυνεύει από τις υψηλές θερμοκρασίες:

³ Heatwaves and HealthQ Guidance on warning system development, World Meteorological Organization and World Health Organization, 2015, p.20

- ηλικιωμένοι
- μωρά και μικρά παιδιά
- έγκυες και θηλάζουσες γυναίκες
- άτομα που είναι υπέρβαρα ή παχύσαρκα
- άτομα που εργάζονται ή ασκούνται έντονα σε ζεστό περιβάλλον
- άτομα με χρόνιες παθήσεις (καρδιαγγειακές παθήσεις, υπέρταση, σακχαρώδη διαβήτης, πνευμονοπάθειες, αιμοσφαιρινοπάθειες, νεφροπάθειες, ηπατοπάθειες, ψυχική νόσο, άνοια, αλκοολισμός ή κατάχρηση ναρκωτικών ουσιών κ.λ.π.)
- άτομα με οξεία νόσο, όπως λοίμωξη με πυρετό ή γαστρεντερίτιδα (διάρροια ή / και έμετο)
- άτομα που για καθαρά ιατρικούς λόγους παίρνουν φάρμακα για τα χρόνια νοσήματά τους, όπως π.χ. διουρητικά, αντιχολινεργικά, ψυχοφάρμακα, ορμονούχα (συμπεριλαμβανομένης της ινσουλίνης και των αντιδιαβητικών δισκίων). Ιδιαίτερα κατά την περίοδο των υψηλών θερμοκρασιών περιβάλλοντος θα πρέπει να συμβουλευούνται το γιατρό τους για την ενδεχόμενη τροποποίηση της δοσολογίας.

Γενικές οδηγίες προφύλαξης:

- Παραμονή σε χώρους που κλιματίζονται.
- Ντύσιμο ελαφρύ και άνετο με ανοιχτόχρωμα ρούχα από πορώδες υλικό, ώστε να διευκολύνεται ο αερισμός του σώματος και η εξάτμιση του ιδρώτα.
- Χρήση καπέλου από υλικό που να επιτρέπει τον αερισμό του κεφαλιού.
- Χρήση μαύρων ή σκουρόχρωμων γυαλιών ηλίου με φακούς που προστατεύουν από την ηλιακή ακτινοβολία.
- Αποφυγή έκθεσης στον ήλιο, ιδίως για τα βρέφη και τους ηλικιωμένους.
- Αποφυγή βαριάς σωματικής εργασίας.
- Αποφυγή πολύωρων ταξιδιών με μέσα συγκοινωνίας που δε διαθέτουν κλιματισμό.
- Τα μέσα μαζικής μεταφοράς πρέπει να φροντίζουν για την καλή λειτουργία του κλιματισμού τους λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο των γενικών οδηγιών (ανωτέρω σχετ.), για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.
- Πολλά χλιαρά ντους κατά τη διάρκεια της ημέρας και τοποθέτηση δροσερών επιθεμάτων στο κεφάλι και στο λαιμό.
- Μικρά σε ποσότητα και ελαφριά γεύματα φτωχά σε λιπαρά, με έμφαση στη λήψη φρούτων και λαχανικών.
- Λήψη άφθονων υγρών (νερού και χυμών φρούτων), ιδιαίτερα από τα βρέφη και τους ηλικιωμένους και αποφυγή του αλκοόλ. Αν η εφίδρωση είναι μεγάλη, συστήνεται η πρόσθετη λήψη μικρών δόσεων αλατιού.
- Άτομα που πάσχουν από χρόνια νοσήματα θα πρέπει να συμβουλευτούν τον θεράποντα ιατρό τους, από τον οποίο θα λάβουν επιπρόσθετες οδηγίες ανάλογα με την κατάστασή τους καθώς και οδηγίες για την πιθανή αλλαγή της δοσολογίας της φαρμακευτικής τους αγωγής.
- Οι ηλικιωμένοι να μην εγκαταλείπονται μόνοι τους αλλά να εξασφαλίζεται κάποιο άτομο για την καθημερινή τους φροντίδα.
- Οι χώροι εργασίας πρέπει να διαθέτουν κλιματιστικά μηχανήματα ή απλούς ανεμιστήρες, κατά προτίμηση οροφής, και σε κάθε περίπτωση φυσικό αερισμό των χώρων. Το ίδιο ισχύει και για τα ιδρύματα, που περιβάλλουν νεογνά, βρέφη, παιδιά, ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες.

Ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να δίδεται όταν οι υψηλές θερμοκρασίες συνδυάζονται και με φαινόμενα αυξημένων επιπέδων ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Συγκεκριμένα:

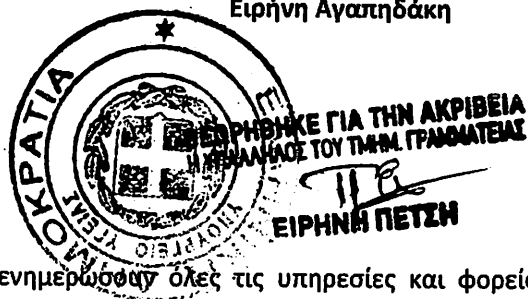
- Για την περίπτωση υπέρβασης των ορίων του όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, το Υπουργείο Υγείας έχει εκδώσει σχετικές οδηγίες για την ενημέρωση του κοινού με μέτρα προφύλαξης ειδικά των ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων, οι οποίες έχουν ως εξής:
«Άτομα με αναπνευστικές και καρδιαγγειακές παθήσεις και γενικότερα άτομα ευαίσθητα στην ατμοσφαιρική ρύπανση συνιστάται να παραμένουν σε εσωτερικούς χώρους και να

αποφεύγουν την κυκλοφορία στο εξωτερικό περιβάλλον. Επίσης, συνιστάται στα παραπάνω άτομα καθώς και τα παιδιά να αποφεύγουν την έντονη σωματική άσκηση, η οποία μπορεί να προκαλέσει ερεθισμό της αναπνευστικής οδού και να οδηγήσει σε αναπνευστικά προβλήματα».

- Για την προστασία της δημόσιας υγείας από αιωρούμενα σωματίδια (Α.Σ.10), το Υπουργείο Υγείας έχει εκδώσει τις Στον κάτωθι ιστότοπο του Υπουργείου αναρτώνται συστάσεις προς ενημέρωση και μέτρα προφύλαξης του κοινού, οποιαδήποτε ημέρα του έτους σημειωθεί υπέρβαση των συγκεντρώσεων των αιωρούμενων σωματιδίων, από τις οποίες μπορεί να ενημερώνεται το κοινό: www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-dhmosias-ygieinh/ygieinh-periballontos/prostasia-poiiohtas-aera/3005-systaseis-gia-thn-atmosfairikh-gypansh.

Η Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας

Ειρήνη Αγαπηδάκη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Όλα τα Υπουργεία

Γραφεία κ.κ. Υπουργών (με την παράκληση να ενημερώσουν όλες τις υπηρεσίες και φορείς αρμοδιότητάς τους)

2. Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Ευαγγελιστρίας 2, Τ.Κ. 105 63 – Αθήνα

3. Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ)

Ριζαρείου 1, Τ.Κ. 152 33 - Χαλάνδρι

4. Όλες τις Υ. ΠΕ. της χώρας

Υπόψη κ.κ. Διοικήτων

(με την παράκληση να ενημερώσουν τα νοσοκομεία και τους υγειονομικούς σχηματισμούς ευθύνης τους).

5. Περιφέρειες της χώρας

α. Γραφεία Περιφερειαρχών

β. Γενικές Δ/σεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας (με την παράκληση να ενημερώσουν όλες τις Δ/σεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειακών Ενοτήτων ευθύνης τους, οι οποίες με τη σειρά τους να προβούν στις δικές τους ενέργειες)

6. Όλες τις αποκεντρωμένες Διοικήσεις (με την παράκληση να ενημερωθούν όλοι οι Δήμοι αρμοδιότητάς τους)

7/ Π. Ι. Σ. (με την παράκληση να ενημερώσει όλα τα μέλη του)

Πλουτάρχου 3, Τ.Κ. 106 75 - Αθήνα

8. Ε. Κ. Α. Β.,

Λ. Μεσογείων 154, Τ. Κ. 156 69 - Αθήνα

9. Ε.Ο.Δ.Υ

Αγράφων 3-5 Τ.Κ. 15121- Μαρούσι

10. ΕΟΠΥΥ

Υπόψη Προέδρου

Κηφισίας 39, Τ. Κ. 151 23 - Μαρούσι

11. Ο.ΚΑ.ΝΑ

Αβέρωφ 21, Τ.Κ. 104 33 - Αθήνα

12. Δ/ση Υγειονομικού ΓΕΕΘΑ

Στρατόπεδο Παπάγου –Χολαργός (με την παράκληση να ενημερωθούν όλες οι Υγειονομικές Υπηρεσίες)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού

2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού

3. Γραφεία Γενικών Γραμματέων

4. Γραφεία Γενικών Δ/ντών

5. Γραφείο Τύπου (με την παράκληση να ενημερωθούν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης)

6. Όλες τις Δ/σεις και Αυτοτελή Τμήματα της Κ. Υ. του Υπουργείου μας

7. Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος